Напад у Барселони би могао значајно да утиче на политичку будућност Каталоније. Питање је шта ће бити са референдумом о независности овог аутономног региона Шпаније који је планиран за 1. октобар.

Када је у четвртак поподне возач комбија улетео у масу људи на најживљој улици у Барселони и усмртио најмање 14 особа и повредио око 100, веома брзо је окривљен исламистички тероризам.

Још почетком године, Исламска држава (ИС) је претила да ће напасти омиљена туристичка места у Шпанији. Тако је још исту ноћ ИС преузела одговорност за овај напад, чије су жртве биле пре свега туристи.

Нешто после поноћи, у градићу неких 100 километара од Барселоне, полција је убила 5 особа осумњичених за тероризам. Медији пишу да је атентат био планиран за петак

ујутро.

У међувремену се зна да је експлозија у среду која је усмртила две собе и разнела једну кућу у крају Барселоне који се зове Алканар - такође у вези са терористичким нападом у Барселони.

Да ли је полиција нешто знала?

Тог дана (у среду), на ауто-путу који води према југу, било је изразито много саобраћајне контроле. Цесар Мартинез и његова породица су били на путу: "Оружане јединице су нас зауставиле на А7 код Малаге. Третирали су нас као криминалце и имали смо осећај да се нешто лоше догодило. Али очигледно је да се то лоше догодило дан касније."

Да ли је полиција већ нешто знала? Након напада и Барселони ухапшен је 28-годишњи Мароканац и још једна особа из шпанске ексклаве Мелила. Тиме се у фокусу нашао још један важан аспект: имиграција из Марока која је већ седмицама у порасту, а са њом и тензије у шпанским ексклавама Цеута и Мелила.

Мароканске и шпанске обавештајне службе тесно сарађују, наводи су из владиних кругова. У Шпанији се илегално досељавање до сада држало под контролом са додатним економским споразумима у земљама порекла, али због тврдог става Либије према избеглицама, поново је порастао притисак на Мароко. На плаже Андалузије, директно међу туристе, сваки дан стиже на стотине избеглица.

Држава Шпанија показује своју снагу у Каталонији

Свима је јасно да Каталонија има проблем са безбедношћу. Каталонске новине Ел Периодико прошле године су више пута упозоравале на овај проблем. Овај аутономни регион, баш као и Баскија, има своју полицију - "Mossos d'Esquadra " или кратко "Мосос". Каталонија такође има сопствену антитерористичку јединицу, коју теоретски контролише Мадрид. Према извештајима медија, ова антитерористичка јединица већ месецима не следи упутства из главног града.

Управо због тога многи у нападу виде пре свега следеће: Каталонија без Шпаније није безбедна. То је у изјави за ТВ овако формулисао портпарол владајуће ПП (Partido Popular), Рафаел Хернандо: "Сада нам је неопходно искуство Шпаније у борби против тероризма."

Ова изјава има дуплу поруку: "Не бојте се, помоћи ћемо вам" и "Каталонији је потребна Шпанија". Међутим, то треба посматрати и у контексту покрета за независност региона. 11. септембра се прославља Диада, "национални празник" Каталоније, а 1. октобра би је планиран референдум о независности - други по реду. Референдум је према шпанском Уставу илегалан и још при одржавању првог референдума пре три године, било је хапшења тамошњих политичара. Хернандо се нада "да ће полицијске јединице радити заједно и да ће ову борбу контролисати Мадрид".

Напад се политички инструметализује

Сада почиње огорчена борба полицијских снага око тога ко је одговоран за напад и ко треба да води истрагу о томе. Премијер Маријано Рахој искористио је моменат и у четвртак увече допутовао у Барселону и позвао на национално јединство и слогу. Он нема никакав план Б за жељену независност Каталоније, али може рачунати с тим да питање независности сада није у првом плану - с обзиром да је атентат био већих размера, регионалне власти сада имају других брига.

Рахој доказује политички инстинкт и најављује да ће државне антитерористичке јединице преузети истрагу о нападу и координацију мера безбедности у Каталонији. Као разлог је навео историју оружаних сукоба за ослобођење баскијске организације Ета, која је била највећа у Европи.

"Већ смо освојили многе битке против тероризма. Ми Шпанци, освојићемо и ову", каже Рахој. До сада из Мосос-а на ово нису реаговали.

(Дојче веле)